

ČETRPĀRU ŠĒNS

Deja 4 pāriem

Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Sniedzes Grīnbergas apdarē

“Četrpāru šēns” ir ornamentālā deja jauniešu deju kolektīviem, kurā izmantotas latviešu etnogrāfiskajās četrpāru dejās sastopamie zīmējumi, galvenokārt, dažādi vijas veidi – šēni. Atbilstoši tautas mūzikas apdarei veidota dejas horeogrāfiskā leksika, kuras pamatā ir latviešu dejas pamatsoļi – pievilciena polka, palēcieni, galopa soļi, kāju piesitieni.

Deja pirmo reizi iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra „Mazā ģilde” jauniešu deju kolektīvā “Daiļrade” 2001.gada decembrī.

2002.gada janvārī Jaunrades deju konkursā Valmierā “Četrpāru šēns” saņēma Veicināšanas prēmiju.

Dejai ir 8 gājieni, mūzikai - divas daļas, taktismērs 2/4.

Skatot dejas ievadam (16 t.), dejojāji pa pāriem uznāk uz skatuves un nostājas četrpāru grupā – meita puisim pie labās rokas, rokas gar sāniem (1.zīm.). 16. t. beigās dejojāji 2 reizes piesit kājas un sadod rokas dārzīņā.

Pirmais gājiens

(I / 16 t.)

1. – 16.t. Izpildot 1. kustību 2 reizes, dejojāji virzās dārzīņā DCV un pret DCV.

Otrais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 4.t. Izpildot 2.kustību, mainās 1.un 3.pāris (1.zīm.). Puišis dejo blakus savai meitai.
5. – 8.t. Izpildot 2.kustību, mainās 2.un 4.pāris. Puišis dejo blakus savai meitai.
9. – 16.t. Atkārtot 1. – 8.t. darbību, dejojāji nonāk savās vietās.

Trešais gājiens

(I / 32 t.)

1. – 8.t. Izpildot 1. kustību, meitas dejo uz centru, izveido dārzīņu un virzās DCV. Puiši stāv, rokas gar sāniem.
9. – 16.t. Meitas, atkārtot 1. kustību, virzās dārzīņā pret DCV. 16. t. beigās 2 palēciena soļu vietā izpilda soli ar kreiso kāju, labo pieliek klāt un vienlaicīgi pagriežas ar muguru pret centru, rokas gar sāniem.
Puiši izpilda 1. kustību aplī DCV, rokas gar sāniem.
17.–24.t. Puiši, atkārtot 1. kustību, virzās ārējā aplī pret DCV.
Meitas stāv iekšējā aplī ar muguru pret centru.
25.–28.t. Izpildot 1. kustības 5. – 8. t darbību, pārenieki griežas labo elkoņu satvērienā, nesadotās rokas gar sāniem.
29.–30.t. Izpildot 3. kustību, dejojāji satiekas stūros ar svešiem pāreniekiem (2. zīm.).
31.–32.t. Atkārtot 3. kustību, dejojāji atgriežas savās vietās.

Ceturtais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 16.t. Atkārto II gājiena darbību. Puisis seko savai meitai.

Piektais gājiens

(I / 48 t.)

1. – 8.t. Dejojāji izpilda 1.kustību.
Puiši virzās uz centru, sadod kreisās rokas mazajās sudmalīņās un virzās DCV.
Brīvās rokas gar sāniem.
Meitas virzās ārējā aplī pret DCV, kustību sāk ar labo kāju. Rokas gar sāniem.
9. – 12.t. Meitas izpilda 1.kustības 5. – 8. t. darbību, palēciena laikā griežoties pa labi; puiši izpilda 1.kustības 1. – 4. t. darbību (3. zīm.).
- 13.–16.t. Pārenieki, izpildot 1. kustības 5. – 8. t. darbību, griežas labo elkoņu satvērienā slīpajā krustā.
- 17.-32.t. Atkārto 1.- 16. t. darbību – meitas dejo mazajās sudmalīņās pret DCV, puiši – ārējā aplī DCV.
29. – 32. t. laikā pārenieki griežas labo elkoņu satvērienā savās vietās. 32. t. beigās dejojāji nostājas kā parādīts 4. zīm.
- 33.–40.t. Izpildot 1 pievilciena polkas soli un 2 palēciena soļus 4 reizes, puiši dejo slīpajā krustā (4. zīm.), bet meitas – taisnajā krustā (5. zīm.). Rokas gar sāniem.
- 41.-48.t. Atkārto III gājiena 25. – 32. t. darbību.

Sestais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 4.t. Izpildot 2. kustību, dejojāji mainās vietām diagonālē. 4. t. laikā izpilda 2 palēciena soļus (6. zīm.).
5. – 8.t. Atkārtojot 1. – 4. t. darbību, dejojāji atgriežas savās vietās.
9. – 16.t. Atkārtojot 1. – 8. t. darbību, dejojāji mainās vietām pretējā diagonālē.

Septītais gājiens

(I / 32 t.)

1. – 3.t. Pārenieki nostājas “aptvērienā” ar sadotām kreisām rokām, puisis labo roku neliek meitai uz jostas vietas. Nesadotās rokas gar sāniem.
Dejojāji izpilda 3 pievilciena polkas soļus, virzoties aplī DCV.
- 4.t. Izpilda 2 vieglus kāju piesitienus. Puisis griež meitu zem sadotām rokām puspagriezienu pa labi. Meita paliek ar skatu pret savu puiši.
5. – 7.t. Pārenieki nostājas krustiskajā satvērienā ar saktu viens pret otru, kreisās rokas sadotās virspusē.
Dejojāji izpilda 3 pievilciena polkas soļus aplī pret DCV.
- 8.t. Izpilda 2 vieglus kāju piesitienus. Pārenieki pagriežas uz vietas $\frac{1}{4}$ pa labi. Puiši paliek ar muguru pret centru, meitas ar skatu pret puiši.
9. – 11.t. Pārenieki nostājas sasveicināšanās satvērienā ar sadotām labām rokām, rokas saliekta elkoņos un delnas paceltas krūšu augstumā, brīvās rokas gar sāniem.
Izpilda 3 apaļās polkas soļus, griežoties pārī pa labi un virzoties aplī DCV.
- 12.t. Meitas ar muguru pret centru, puiši ar skatu pret savu meitu, neatlaižot satvērienu, dejojāji met kreiso kāju sānis pa kreisi 45° augstumā.
“di-vi” Neatlaižot satvērienu, dejojāji met labo kāju sānis pa labi 45° augstumā.

13. – 14.t. Nemainot satvērienu, pārenieki izpilda 2 apaļās polkas, griežoties pa kreisi un virzoties aplī pret DCV.
15. – 16.t. Izpildot 4 galopa soļus, dejotāji maina partnerus.
Puiši, sākot ar kreiso kāju, dejo caur skatuves centru, meitas – ar labo kāju pa apla ārpusi.
- 17.-32.t. Atkārtot 1. – 16. t. darbību ar svešiem partneriem:
1.puisis ar 3.meitu, 2.puisis ar 4. meitu, 3. puisis ar 1. meitu, 4. puisis ar 2. meitu.
16. t. beigās dejotāji nostājas 4. zīm. norādītajās vietās, priekšplānā atrodas 4. pāris.

Astotais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 2.t. Izpildot 2.kustības 1. – 2.t. darbību, pārenieki mainās vietām gar kreisajiem pleciem, rokas gar sāniem.
3. – 4.t. Atkārtotot 1. – 2.t. darbību bez griezienu, dejotāji mainās vietām ar svešu partneri gar labajiem pleciem. Puiši virzās DCV, meitas – pret DCV.
5. – 8.t. Atkārtotot 1. – 4.t. darbību, dejotāji turpina virzību un maiņu.
8.t. beigās dejotāji nostājas savās vietās (1.zīm.) un sadod rokas dārziņā.
9. – 16.t. Izpilda 1.kustību, virzoties dārziņā DCV.
16.t. beigās dejotāji apstājas ar skatu pret centru un mūzikas izskaņā atlaiž sadotās rokas.

KUSTĪBU APRAKSTS

1. kustība

Mūzikas taktsmērs 2/4

Kustību izpilda 8 t.

Sākuma stāvoklis – dejotāji nostājušies dārziņā, VI kāju pozīcija. Kustību izpilda virzoties.

1. – 3.t. Izpilda 3 pievilciena polkas soļus, sākot ar labo kāju.
- 4.t. Izpilda 3 skrējiena soļus, ceļus ceļot 45° augstumā.
5. – 7.t. Izpilda 3 pievilciena polkas soļus.
- 8.t. Izpilda 2 palēciena soļus.

Atkārtotot kustību, dejo pret DCV un sāk ar kreiso kāju.

2. kustība

Mūzikas taktsmērs 2/4

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem. Kustību izpilda virzoties.

- 1.t. Izpilda 1 pievilciena polkas soli, sākot ar labo kāju un virzoties diagonālē pa labi.
- 2.t. Izpilda 2 palēciena soļus, griežoties uz vietas pa kreisi.
- 3.t. Izpilda 1 pievilciena polkas soli, virzoties diagonālē pa kreisi.
- 4.t. "viens-i"
"di-vi" Izpilda soli ar labo kāju, vienlaicīgi griežoties puspagriecienu pa labi.
Pieliek kreiso kāju blakus labajai kājai.
4. t. darbību var izpildīt caur *releve*.

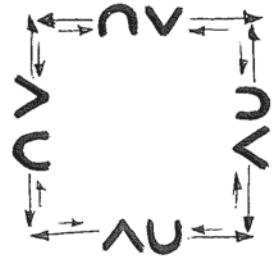
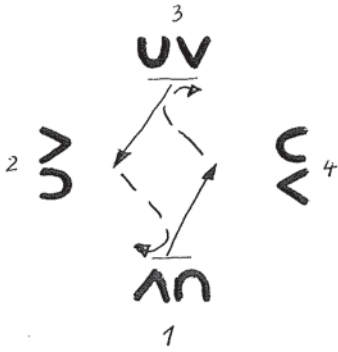
3. kustība

Mūzikas taktsmērs 2/4

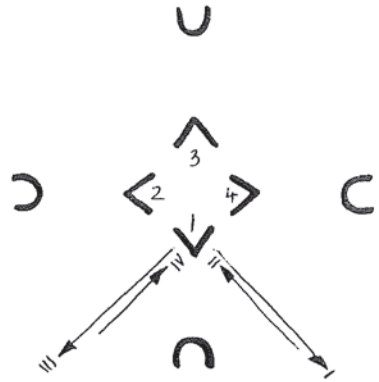
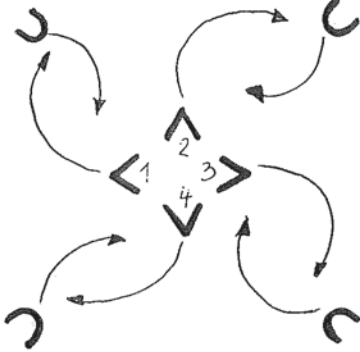
Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem..

- 1.t. Izpilda 2 galopa soļus, sākot ar kreiso kāju.
- 2.t. Izpilda *pas ensemble* (solis, ielēciens VI kāju pozīcijā), griežoties puspagriecienu pa kreisi.

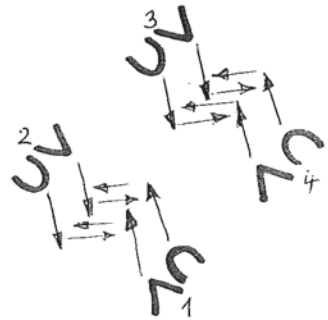
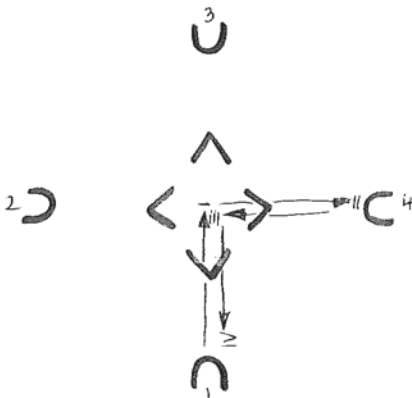

1. 2.

3. 4.

5. 6.

ČETRPĀRU ŠĒNS

1.

Dm

2.

Dm

Gm

F

